

PERSBERICHT

21 april 2016

Verslag aan het federale parlement: inning van successierechten door de FOD Financiën

Het Rekenhof heeft in zijn verslag aan het federale Parlement de inning van successierechten onderzocht (ongeveer 2,5 miljard euro ontvangsten voor de gewesten in 2014). Zolang de federale Staat de belastingdienst van de successierechten voor minstens één gewest verzekert, moet hij ervoor zorgen dat de belasting op doeltreffende en doelmatige wordt geïnd. De aanbevelingen van het Rekenhof hebben betrekking op de controles van de aangiften van nalatenschap en de omkadering ervan, het beheer van het personeel dat de controles moet uitvoeren en het gebruik van de toepassing voor het beheer van de aangiften van nalatenschap.

De successierechten worden in een bijzondere context geïnd. Hoewel die belasting in 1989 een gewestelijke belasting is geworden, werden die taken tot eind 2014 nog steeds toevertrouwd aan de federale fiscale administratie voor rekening van de drie gewesten en zonder dat ze daarvoor betaalden. Het Vlaams Gewest heeft de belastingdienst van de successierechten op 1 januari 2015 overgenomen. Sindsdien oefent de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD) die taak enkel nog uit ten aanzien van de andere twee gewesten. Die context is niet bevorderlijk voor de responsabilisering van de federale administratie. Hij creëert een risico op te weinig investeringen in mensen en informatica, waardoor de kwaliteit van de processen voor de vestiging en de controle van de successierechten in het gedrang komt.

De activiteiten van de AAPD in verband met de patrimoniumdocumentatie zijn prioritair geworden ten opzichte van de eigenlijke fiscale activiteiten, zoals de controle van de aangiften van nalatenschap. Aangezien de AAPD kampt met een personeelstekort en sommige van haar bevoegdheden mogelijk worden overgedragen naar de gewesten, concentreert ze haar middelen op de activiteiten die ze in de toekomst zal behouden.

Uit de audit van het Rekenhof blijkt dat de controle van de successierechten over het algemeen beperkt blijft tot het vergelijken van de door de erfgenamen aangegeven bedragen met de bij de administratie beschikbare gegevens. De administratie maakt weinig gebruik van haar onderzoeksmogelijkheden en er worden zelden grondige controles uitgevoerd, en deze worden gekozen zonder welbepaalde methodologie. Het Rekenhof is van oordeel dat de controles van de aangiften via vergelijking over het algemeen kan volstaan op voorwaarde dat de kwaliteit van deze gegevens wordt versterkt. Ze maken het echter niet mogelijk fraude

te bestrijden waarvan sprake kan zijn bij omvangrijke en ingewikkelde successies. Het Rekenhof beveelt aan een risicoanalyse in te voeren op grond waarvan de aangiften kunnen worden geselecteerd die grondig moeten worden gecontroleerd.

In verband met het humanresourcesbeheer stelt het Rekenhof vast dat de AAPD te maken heeft met een omgekeerde leeftijds piramide waarbij heel wat ambtenaren ouder zijn dan 50 jaar. Die situatie heeft in combinatie met de afnemende aanwervingen een weerslag op de controle van de aangiften. Bovendien vertoont het vormingsbeleid van zowel ervaren personeelsleden als van stagiairs tekortkomingen.

Het Rekenhof heeft tot slot het programma om de aangiften van nalatenschap te beheren (e-succ) geanalyseerd en vastgesteld dat het niet aanpasbaar is en dat er geen documentatie is over de beslissingen rond e-succ. Het beveelt aan het programma te integreren in het geheel van programma's die door de ICT-dienst van de FOD Financiën worden beheerd. Via die integratie zou onder andere de AAPD kunnen genieten van de door de ICT-dienst verstrekte beveiligde toegang.

De minister van Financiën sluit zich in zijn antwoord aan bij de aanbevelingen van het Rekenhof.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Inning van successierechten door de FOD Financiën* werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op www.rekenhof.be.